UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Si quacunque præditus potestate, vel ad eum pertinentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

Si quacunq; preditus poteſtate, vel ad eum pertinentes,
a ad ſuppoſitarum iuriſdictioni ſue aſpirare tentauerit [a] nu-
ptias. Titu. vij.

1 Iniuria facta vni de domo, intelligitur facta toti domui.
2 Iudex ſi recuſatur tanquam ſuſpectus, an poſt hec valeat proceſ-
ſus factus coram eo.
3 Statutum diſponit quod petito compromiſſo debeant eligi arbi-
tri: an iudex cauſe poſſit procedere ad vlteriora ante electionem ar-
bitrorum. 4.
5 Ordinarius quando committit defectū, debet adiri eius vicarius.
6 Protectionis nomine continetur plena iuriſdictio.
7 Citatus coram iudice ſuſpecto, an teneatur comparere.
8 Conſanguinei accuſati, ſi impediūt depoſitionem teſtium, an pro-
pter hoc oriatur preſumptio contra eum.

SI quis. Qui ſibi ſubiectam ratione iuriſdi-
ctionis per metum vel terrorem ni-
titur vxorē accipere, punitur pena .x. lib. auri. ⁊ per-
dit officium ſeu dignitatem, ſine ſpe recuperatiōis,
quam ſi denuo vſurpat, expellitur de prouincia in
qua deliqt, ⁊ tā mulier quā alij de domo mulieris
ab eius iuriſdictione eximūtur, in omnibus qōnib⁹ ciuilibus, ⁊ cri-
minalibus. ⁊ alium iudicem ſortiuntur. hoc dicit. ⁊ no. textū. Caſus.
b Contingebat [b] interdum quod preſes prouincie, vel magiſtratus
in terra ſue iuriſdictioni ſubiecta vxorem capere deſiderans. eā vel
parentes eius compellebat ad nuptias minaci forte interueniente
furore. certū eſt quod iſte nuptie metu contracte nō tenent de iure
naturali: quia matrimonium requirit liberū conſenſum, ſed nūquid
iſte talis puniebatur aliqua pena. videbatur qd nō: cū matrimoniū
c eſt inualidū. cōtrariū determinat: q2 pro tali conamine punit [c] pena
x. lib. ⁊ dignitatē perdit irrecuperabiliter: quā ſi denuo vſurpare tē-
tat, ab ea puincia repellit. ⁊ p cōtinuū bieniū nō pmittit habitare.
Sed pone ꝙ ille de aliqua ciuili vl criminali vult cognoſcere ꝯ iſtā
mulierē, vel cōſanguineos: vel exiſtētes de eadē domo. nunqd pōt
iſte declinari tāq̄ ſuſpect⁹. Rn̄. ꝙ ſic. vn̄ q̄diu eſt in adminiſtratiōe
ipſe exutus tali iuriſdictione talē cognitionē nō h3. ſed deuoluit ad
alios quos hic nominat. Ibi, pditus. i. ſuffult⁹. Ibi, ptātē ha-
bēs cū iuriſdictione. Ibi, cuiuſcūq; ſortis. i. abſq; diſtinctiōe qua-
litatis mulieris. Ibi, minacē. No. de minaci officialiū furore: q2
iuſtū inferūt metū. Ibi, peregerit. i. ad effectū nō deduxit. Ibi
conamine. no. quē puniri de conatu. Ibi, abierit. i. ſi finitū erat of-
ficiū tpe, vel receſſerit ab officio priuat⁹ p ſniā. Ibi, nō ſinat. no.
hāc penā: nā qñ aliqs expellit de aliqua terra, vl puincia ibi durāte
tpe expulſionis habitare nō pōt. ⁊ ita fit Florētie magnatib⁹ q de-
linquūt: q2 expellunt de pplo. i. ppria parochia. Ibi, circūuenire
i. decipere, vel violare. Ibi, domo. i. illis de eadē domo. dic illis. ſ.
d de vniuerſis: vt pt3 i v̄bo vniuerſa. adde qd no. [d] j. ad turp. l. ſi femi-
na. †Et p iſtū tex. ſumit arg. ꝙ iniuria [e] fcā vni de domo, intelli-
git facta toti domui, ſiue caſate. de hoc no. p Cy. in. l. j. in fi. j. d rap.
virg. ⁊. ff. de iniu. l. lex cornelia. ⁊ facit extra de offi. dele. c. inſinuāte. ⁊
de eo q interfe. fra. dñi ſui. c. j. col. x. Ibi, ordinarij. no. caſū in quo
ordinari⁹ recuſat rōne ſuſpitiōis, ⁊ cū hoc ſit ſpāle: ergo in ꝯtrariū eſt
ius cōe de iure ciuili. ita dicit gl. Ibi, adminiſtratiōe fuerit. ergo
nō priuat iuriſdictione ipſo iure: ſed p ſniam, vel finē tpis deputati.
2 †Ibi, vicario, [f] dicit Bar. p iſtū tex. ꝙ cū qs recuſat tāq̄ ſuſpect⁹
f amodo ipſo iure nō valet pceſſus ei⁹. ſed Inn. dicit ꝙ eſt neceſſaria
appellatio: vt extra de appel. c. cū ſpāli. Bar. tenet ꝙ nō ꝯ Inn. per
iſtū tex. ſed idē Inn. dicit ꝙ eſt ſpāle in cauſa iſtius. l. extra de offic.
dele. c. inſinuāte. p Inn. Tu dic ꝙ aut rōne ſuſpitiōis ⁊ recuſatiōis
lex trāſfert iuriſdictionē in aliū ipſo iure. ⁊ tūc pceſſ⁹ recuſati ipſo
iure nō tenet: vt hic. aut ſunt eligēdi arbitri, ⁊ nōdū ſunt electi. ⁊ tūc
iterū remanet iudex. ⁊ ſi iterū pcedit in cauſa, tenet pceſſus: ſed pōt
appellari. ⁊ ita intelligat dictū Inn. †Et hoc facit ad q. ſtatutū [g]
3 dicit qd petito cōpromiſſo debeāt eligi arbitri. Nunqd iudex cauſe
poſſit pcedere ad vlteriora añ electionē arbitrorum, iſte tex. facit qd
nō: q2 illi arbitri eqparant vicario, de quo hic loquit. Nā iſti arbitri
ſunt delegati iuris: vt. s. de iudic. l. pe. In cōtrariū facit dictū Inn.
h Tu ad dictū Inn. Rn̄. qd Inn. loquitur [h] niſi ad trāſferendā iu-
riſdictionē aliqd eſt probandū, puta ſuſpitio: ſed i caſu ſtatuti nihil
eſt probādū, ⁊ ideo iudex nō remanet iudex petito cōpromiſſo, niſi
4 quo ad executiua petitiōis cōpromiſſi. †Et no. iſtud verū in ſta-
tuto nr̄o Peruſino. Nā ſtatutū noſtrū reqrit qd pronūtiet cām cō-
promittendā. ⁊ ideo añquā pnuntiet, eſt iudex cauſe. poſtea nō, niſi
i in executione petiti cōpromiſſi. ⁊ ita t3. ff. de iud. l. q ſe dicit, ⁊ ita te-
neo. Itē no. hic caſum [i]. ꝙ ordinari⁹ eſt ſuſpect⁹: ⁊ vicarius nō eſt
ſuſpectus, niſi eadem cauſa ſuſpitiōis reperiat in vicario. puta cōſi-
liū, vel cōſenſus. tex. eſt hic no. ⁊ ad hāc. l. eſt ar. s. de inc. nup. l. ſi qs.
ver. ita tamen. Aduerte tn̄ tex. noſter loquit de ſuſpitiōe orta ex his
5 que nō pertinēt ad officiū ſicut eſt accipe vxorē. †Ibi, ſi aūt not.

a Tentauerit. An iſte titulus ſit correctus de iure can. vide Sali.
in. l. fi. s. tit. j. ⁊. j. in. l. ita tamen.
b Contingebat. Vide gl. in. c. inſinuante. de offi. deleg. vbi allegauit
iſtam. l. econtra, vide que ibi dixi. And. Barba.
c Punitur. Vide quod dixi poſt Bar. in. l. j. s. ſi rector puin. ⁊ iſte
tex. probat pro ⁊
ꝯtra. ⁊ adde Bal.
in. l. mācipia. j. de
ſer. fugit. ibi, vide
quādo poſſit de-
poni officialis.

ꝙ quando ordinarius committit defectum,
itur ad vicarium ⁊ econtrario, ſed ſi in vtroq;
reperitur culpa, eſt eundem ad aliud tribunal.
6 †Ibi, tuitio. not. arg. quod nomine prote-
ctionis plena iuriſdictio continetur. ſ. actiue ⁊
paſſiue: non eſt enim aliud tuitio quā protectio d
⁊ ideo not. tex. Reuoco in dubium, vtrū

Adde qd not.
Nota ꝙ iniuria fa-
cta vni de domo,
intelligitur facta toti domui, vide Sal. in. d. l. j. C. de rap. virg. Bar.
in. d. l. lex cornelia. ⁊ in. l. parentes. s. de teſti. And. Barba.
e Iniuria. Vide infra in ſeq. col. ver. reuoco. ⁊ Bal. in. l. j. j. de rap.
virg. ⁊ Bart. in. l. lex cornelia in princ. hic all. ⁊ in. l. cum ſcimus. j. d
agri. ⁊ cenſi. lib. x. ⁊ quod no. Cyn. ⁊ doc. in. l. raptores. s. de epiſco. ⁊
cler. ⁊ quod not. Jaco. de Aret. in. l. diximus. ff. de excu. tut. ⁊ quod
no. Cano. in. c. inſinuante. de offic. delega. extra. ⁊ qd no. in. c. j. de eo
qui interfe. fratrem domini ſui.
f Vicario. Cogita. mihi non videt ꝙ diſtinctio Bal. ſit vera: quia
licet. l. deferat iuriſdictionē alteri: requirit tñ ſentētia declaratoria.
arg. l. ei⁹ qui delatorē. ff. de iure fiſci. c. cū ſecundū leges. de her. in. vj.
in ſimili dicit Bal. in. l. iubemus. §. ſane. s. de ſac. ſan. eccl. vbi ſi nota-
rius eſt falſarius, acta facta ab eo interim tenēt, niſi feratur ſnīa cō-
tra eum. allegauit glo. ſing. in aut. de tabel. §. pe. ita dicit in caſu iſto.
cogita tamen ſi eſt verum. ſed pro opi. Bar. allego tex. iudicio meo.
optime probantē in. c. iudex. de offi. deleg. in. vj. vbi dicit tex. ſi iudex
recuſatur vt ſuſpectus, abſq; cōſenſu partiū nō pōt procedere: cum
ergo. l. deneget ptātem, ⁊ vltra nō procedit, videt ꝙ proceſſus infa-
mis ſit nullus. ar. l. nō dubiū. cū ſimil. s. de legi. cogita tñ ⁊ an papa
vel princeps, pōt facere ꝙ cauſa cōmittat ſuſpecto, vide gl. fin. fin
Moder. in. c. ad hec. de reſcri. ad fi. ibi oīno vide. ⁊ qd ſentiāt in iſto
pūcto Moder. vide eos in. l. q2 poterat. ff. ad treb. q2 ad hoc eos nō
vidi. ⁊ tene mēti ſolutionē Lapi. q2 credo ꝙ illa nō allegetur a Mo-
der. ⁊ vide gl. c. quoniā ꝯ. de pb. ⁊ ibi do. me⁹ allegauit text. in. d. c.
iudex. p dicto Inn. vbi dicit ꝙ ante pnūtiationē nō deſinit omnino
eē iudex. ad hāc. l. dicit eſſe ſpāle, vide eūdē in. l. quidā cōſulebāt. ff. d
re iudi. vide q̄ dixi in trac. cardinaliū. in. ij. pte. Ang. in. l. conſulta. de
teſta. Et vide Ang. in. l. apertiſſima. s. de iud. vbi dicit ꝙ proceſſus
non eſt nullus factus corā iudice recuſato, niſi iuriſdictio ſit ad aliū
deuoluta, puta q2 ſupior incepit de cā ſuſpitionis agnoſcere: vl ſunt
electi arbitri. ⁊ ibi dicit ꝙ ſi ſint plures delegati, ⁊ vnus recuſatur, li-
bellus recuſatiōis d3 dari ſibi ſoli: ſed meli⁹ eſt qd det oibus. ⁊ illa
cā pēdēte, iudex recuſatus nō eſt citādus, ſicut nec pēdēte cā appella-
tionis, niſi de ei⁹ piudicio tractaret. ita ſingulariter dicit Inn. in. c.
cū ſpāli. de app. ita dicit Ang. in. d. l. apertiſſimi. vide Bart. in cōſil.
cxxj. incip. Ingrit ꝯ dio. de piſina. vbi ſingulariter loqt de iudice ſu-
ſpecto. alle. iſtum tex. ꝯ Inn. Item no. ꝙ pceſſus factus corā iudice
ſuſpecto, ipſo iure eſt nullus, vide Bar. in. l. q2 poterat. ff. ad treb. ⁊
ibi Mod. ⁊ ꝙ ſit null⁹, tenet Lap. de ca. in al. l. ⁊ ibi allegauit gl. ve-
ram in. c. cum ſpāli. de ap. ⁊ in. c. ſuſpitionis. de offi. deleg. ⁊ Hoſt. in
ſum. de leg. §. ſed nec illud. verſi. qd ſit effectus. ⁊ in. d. c. cū ſpāli. Jo.
an. in. c. legitima. de ap. in. vj. vbi dixit quod appellatio, recuſatio, ⁊
relatio ſimilitudinant: q2 cuiuſcūq; pendentia ſuſpendit iuriſdictio-
nem: vn̄ ſicut poſt appellationem iudex nō poteſt excōicare. ita nec
poſt recuſationem, qd eſt no. dignū ſcdm eū ad hoc. ij. q. vj. c. appella-
tio. l. nō diſtinguem⁹. §. cū qdā. ff. de arb. Spe. t3 ꝙ ſit neceſſaria ap-
pellatio. in ti. de recu. §. quātr. v̄ſi. qd ſi delegātis. Ala. t3 ꝙ ſit null⁹
⁊ ſufficit formalis propoſitio. alle. iij. q. v. c. q2 ſuſpecti. ij. q. vj. c. quot
cū gl. excipe vnum caſum, niſi iudex reijciat recuſationem tanq̄ no-
torie falſam: vt. c. ad noſtrā. de iurein. ⁊ ſic notoriū excuſat ab eo qd
añ lit. cōt. proponi debuit. plus eñ eſt eſſe notorium q̄ litē conte. fo-
re: vt tenet vinc. in. c. propoſui. in fi. de ap. iſta ſunt ex mēte lap. No.
pro iſta cōcor. Bar. vide que dixi in. c. ceterum. de reſcri. vbi Inn. tā-
git mirabiliter iſtam concordantiam, vide domi. Abba. in ſua diſp.
d. Pet. in. c. iudex. de offic. deleg. in. vj. vbi ſunt opi. Car. vide Lud.
Roma. conſilio. cxxvij. de ſententia lata a iudice recuſato. Andreas
Barbatias.
g Statutum. Facit ad. l. fin. s. de iudi. ⁊. l. apertiſſimi. eo. titu.
h Inn. loquitur. Facit etiam ad hoc quod no. Inno. in. c. cū veniſ-
ſent. extra de teſti. ⁊ ait. niſi morte delegantis, no finitur iuriſdictio
delegati. vbi opponitur. ⁊ ſequitur hic Sal.
i Item not. hic caſum. Not. quod licet ordinarius ſit ſuſpectus, nō
tamen eſt ſuſpectus eius vicarius: niſi eadē cauſa ſuſpitionis repe-
riatur in vtroq;. ⁊ an ſi aſſeſſor eſt ſuſpectus, ⁊ non ordinarius, po-
teſt recuſari. ⁊. d. Ray. in. c. j. ⁊ text. in. c. ſtatutū. §. aſſeſſorem. de re-
ſcript. lib. vj. Andre. Barba.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ¶ Offenſo. Vide ſ.proxi.col.

b ¶ Quero nunqd citatus. An citatus a iudice ſuſpecto, teneatur cõparere, vide Bal. in.l.ij.ff. ſi quis in iusvoc.non ierit. And.Barba.

c ¶ Ultimo eſt ar. No. de iſta ſuſpitiõe, vide gl. in.c. cũ ſup.de offi.deleg.vbi ſi quis eſt mihi aduerſarius in vna cã non põt illi delegari cauſa alia ꝯ me:qꝛ pro-priedicit aduerſarius, q in lite aduerſat.qđ no. pro ſtatuto, vide do. Ant.i.c.j.de iud. ⁊ vide tex.i.c.poſtremo.de ap.⁊ in c.inſinuante. ⁊.c. cãm q̃ inter.de offi.del. ⁊ ibi gl. or. ⁊ tex.in.c.ſtatutũ §.aſſeſſorez.de reſcript.li.vj.vbi aſſeſſor nõ dꝫ eſſe alicui ſuſpectus.et tex. in.c.paſtoralis.de re iud.i cle. vbi poteſt dici ſynodus ſuſpecta, ſi maiores ſunt ſuſpecti. Moder.in c.j.de iudi. And. Barba.

d ¶ Abba.⁊ eſt ibi tex. Facit.l. prouidẽdũ.ſ.de poſtul. l.j. ⁊ qđ ibi Bald. in princi. de pena iu.qui male iudi.

e ¶ Item ex verbo No.de verbo ptectione, vide Bar. in proe.ff. Andr, Barba.

f ¶ Sumit Cy.qñ qs cõmittit ſe ptectioni ſupioris, vide.ſ.proxi. col. quid aũt importat ſtatutũ dicẽs ꝙ talis ſit extra ptectionem cõis, vide Cyn.⁊ Bal. in.l.j.ſ. de na. lib. quid autẽ. de his verbis accepto te in protectione et defenſione mea, quid important, vide no.per Bar. in proe.ff.in prin.

g ¶ Obreptitium. Quando reſcriptum dicatur ſubreptitiũ, vide bartol. in.l. et ſi legibus.ſ.ſi ꝯtra ius vel vtil.publ.

offenſo[a] vno de domo, intelligant offenſi ⁊ ceteri. Rñ.aut loqmur in his in quibus cõſideramus animi affectionẽ ⁊ iniuriã.⁊ tũc loqtur hic. Aut cõſideramꝰ ꝯuctionẽ, ſeu penã ꝯuentionalẽ.⁊ tũc ſecꝰ:vt no.p Dy.⁊ Bar.ff.de v. ob.l.ſi ita ſtipulatꝰ.§.Chryſogonꝰ. ¶ † Quero nunqd citatus[b] a iudice ſuſpecto, teneat cõparere:⁊ dic ꝙ nõ, ſi citatus ex diſpoſitiõe legali eſt ab eius iuriſdictione exẽptus: vt hic. ¶ Pone ꝙ citet quis ad iudicẽ non inimicũ, ſed amicũ inimici, nunqd põt eius iuriſdictionẽ declinare. hic eſt ar.ꝙ non in eo qđ dicit de vicario.in ꝯtrariũ eſt ar.ff. de legat.l.ſciendum.§. ſi accuſatio. ¶ † Ultimo eſt arg.[c] ad id qđ no. Abb.[d] in.c.conſtitutus.extra de teſti.vbi dicit ꝙ non eſt preſumptio ꝯ accuſatuꝫ, ſi ſui cõſanguinei teſtium depoſitionem impediũt adde qđ no.extra vt lite nõ cõte.c. accedens. qđ no. Bar.ff.ad tre.l.qꝛ poterat.ex hac.l.etiam colli ge ar.ꝙ nõ ſolũ eſt inimicus alterius ille q facit iniuriã:ſed qui conatur, ⁊ libẽter faceret ſi poſſet.h.d.gl.aurea in.l.Athletas.§.dat remiſſionem.ff.de excu.tu. Itez ex verbo[e] tuitio. qđ eſt in tex.ſumit Cy.[f] ar.ad id qđ tota die fit, ꝙ quis committit ſe ⁊ domum ſuam protectiõi ſuperioris. ¶ Itẽ ꝙ iſta commiſſio habet viꝫ appellationis ſm Cy.qđ no.Bal.dixit ſcholaribus in ſcholis:ego volo ꝙ pro nouis ſcribatis benedictionẽ quam dedi.d.Bart.qui recepit inſignia doctoratus anno, domino. M. ccclxxviij. menſis Julij in vigilia ſanctorum Petri ⁊ pauli. Deus itaqꝫ ſapientiſſimus et glorioſiſſimus tuã illuſtret rationem, ⁊ declaret intellectuꝫ:vt ſcias obſcura interpretari, ⁊ ligatos diſſoluere, veritatem colere, ac dicere ſicut actuum. xxiiij. fluat tibi deus diuitias abundãtes, ⁊ in gratiam cognoſcendi, dirigat te deus, in rebus dubijs, inſtruat in perplexis ſancte, in longioribus vehat in omnibus vijs tuis vehiculum dei cui nihil eſt difficile, ſine quo nihil eſt poſſibile. Amen. Bal.

¶ Si nuptie ex reſcripto pet. Tit.viij.

¶ Lex prima.

Vidam. Nõ valet reſcriptũ obreptitium,[g] vel de illicitis impetratũ.h.d. Nũquid ergo ſi papa cõcedit reſcriptũ ſup nup. ꝯtrahendis, tale reſcriptũ valet? dic quod ſi ſit obreptitium, nõ valet.⁊ dicitur obreptitiũ, ſi defectus ſup quibꝰ eſt diſpẽſatũ, non ſunt expſſi ab impetrãte:vel quoties eſt aliquid cõfictum puta ꝙ puella cõſentiat, que non conſenſit:vt hic. Si autem non eſt obreptitium:tunc refert:aut reſcriptum continet preceptum de nubendo, ⁊ nõ valet:vt hic; aut continet diſpẽſationeꝫ.⁊ tunc aut ꝯ ius ciuile ⁊ valet:vt tutor poſſit accipere pupillã ſuã in vxorem:vt.ff.de interdi.matri.l.ſi tutor. aut ꝯ ius gentium vel contra ius diuinum:⁊ nõ valet;vt ꝙ quis habere poſſit filiã fratris.vt. ſ. de inceſt.nup.l.fin.⁊.j.l.proxi.ſecundum Jac. de Are.facit extra de reſti.ſpo.c.literas.⁊ no. hoc:quia ſepe oportet ire ad papã pro matrimonio contrahendo, vt diſpenſet, vtrũ valeat diſpenſatio. ¶ In text.ibi, obreptione, qđ hic vocat obreptitium.j.vocat ſubreptitiuꝫ. in verbo ſubreptione.⁊ ſepe vnum iſtorũ vocabulorum ponitur pro altero. ¶ Ibi, confingentes. hoc vocabulo vtuntur multum canoniſte dicunt enim iſta eſt quedaꝫ fictio.vel tale qđ eſt confictum. ¶ Ibi, amiſſo, id eſt non acceptor quia qđ prohibetur impetrari, eius non tenet conceſſio.⁊ eſt ratio:qꝛ in prohibitis preſumitur cõceſſum per importunitatem:vel mendacium:vt.j.de pet.bo.ſub.l. vnica.lib.x.⁊ no.ff. de mi.l.iij. ¶ Ibi, ſuſceptos no. ſuſceptionem liberorum nõ cõfirmare diſpenſationem inutilem principis, vel pape.imo.ſunt ſpurij, ⁊ non ſuccedunt. ¶ Ibi, efficacẽ.no.prohibitam indulgentiam, vel, prohibitam diſpenſationem efficaciam nõ habere. ¶ Ibi, exceptis.no, mirabile ꝙ propter votum parentum quedã diſpenſatiue permittuntur, que alias prohiberentur. Bal.

¶ Lex ſecunda.

Efandiſſimum. Idẽ dicit in effectu, qđ lex precedẽs, vel qđ in.l. precedenti dixit in genere, hic dicit in ſpẽ.⁊ hoc intẽdit. ¶ Caſus. denegata impetratione, ad eius poſtulationẽ non tenet diſpẽſatio. ¶ No.ꝙ nõ tꝫ diſpenſatio, per quam aperitur via ad ſcelus. qđ eſt contra ius naturale. ¶ Item no.ꝙ quoties alicuius rei eſt denegata petitio, reſcriptum impetratum preſumitur ſubreptitium:vt.ſ.de ſacroſan.eccle.l.iubemus nullam nauem.

¶ De ſecundis nuptijs. Titu.ix.

¶ Dictum eſt.ſ.de primis nup.ſequitur videre de illis, qui primis nuptijs non contenti. conuolant ad ſecundas nup.in quibus quedã pene imponitur, ⁊ quedam ſpẽalia ſeruantur, ideo ponitur hic iſte titulus, ⁊ dñr ſecunde nup. reſpectu primarũ. Sed ⁊ tertie poſſunt dici ſcđe reſpectu immediate precedẽtiũ, ⁊ idẽ de quibuſcunqꝫ vlterioribus ſm gl.⁊ Odof.qui allegat ſimile de ſubſtõne. que quãdoqꝫ dicitur ſcđs gradus numero, qñqꝫ ordine ad immediatum gradum, vt ff.de vul.ſub.l j.⁊ de neceſ.ſer.here.iſti.l.ij.⁊.j.de edi.diui.adri.tol.l. j. Et dicit Odofr.in l.j.huius tituli.ꝙ iſte titulus eſt bene obſcurus ⁊ difficilis.⁊ quantum ad nos multum vtilis, quia raro cõtingit ꝙ homines ⁊ mulieres a ſecundis nuptijs abſtineant.

1 ☞ Sit. verbum ſignificat ipſo facto, ⁊ ſine miniſterio iudicis.

2 Mulier que nupſit ſecundo viro intra annum luctus deinde mortuus eſt ſecundus vir, ⁊ nupſit tertio viro poſt annũ luctus ſecundi viri, nunquid habet locum pena huius.l.quoad tertium virum, et de quo poſſit hec mulier teſtari in virum.nu.3.

4 Donatio cauſa mortis, magis accedat cõtractui, q̃ vltime volũtati.

5 Prohibitum vbi eſt aliquid, eo ꝙ eſt contra bonos mores ſimpliciter, non ex eo quia cadit in ſpeciem delicti, tunc quod non accipit indignus, non capit fiſcus.

6 Mulier, quid perdat ſi nubat alteri viro intra annum luctus.

7 Lex quando defert aliquod ius diuerſis gradibus:intelligitur ſm ordinem graduum.

8 Pene ſtatute contra mulieres nubẽtes intra annum luctus:an ſint hodie ſublate de iure canonico.

9 Mulier non poteſt ſecundo viro relinquere vltra tertiam partem bonorum ſuorum.

10 Decedere pro parte teſtatus:⁊ pro parte inteſtatus: qualiter fieri poteſt, ⁊ nume.11.

12 Ratio prohibitionis, an ſit fauor, vel odium qualiter cognoſcatur.

¶ Lex prima.

Si qua. Mulier nubens ſecũdo viro intra tẽpus luctus, punit penis hac.l. expreſſis. hoc dicit. ¶ Caſus. queſitum fuit ab imperatore de tali.q. Berta vxor quondã titij, ſoluto matrimonio morte titij, nupſit ſecundo viro feſtinanter, id eſt non expleto anno luctus:nunquid iſta mulier que tantã inhoneſtatem cõmiſit, aliqua pena puniat? Rñ. Imperator gratianꝰ, ⁊ ſtatuendo dt ꝙ ſi qua mulier intra annũ luctus honore ſpreto.⁊ religiõe viri prioris. nubere feſtinauit, ꝙ talis mulier eſt infamis ipſo facto, ⁊ hec eſt prima pena, q̃ imponit reſpectu iſtiꝰ mulieris. Itẽ ſcđo viro nõ põt donare in dotẽ vltra tertiã ptẽ bonorũ: nec ei pt in teſtõ relinquere plꝰ ꝙ tertiã ptẽ, ⁊ hec eſt ſcđa pena, que imponit reſpectu ſecundi viri. tertia pena eſt:qꝛ non poteſt ex teſtamento extranei aliquid capere, vnde ab extraneo non poteſt heres inſtitui, vel ei relinqui, vel mortis cauſa donari.⁊ ſi relinquitur, hereditas remanet apud coheredẽ, ſi hꝫ. Si vero non hꝫ:remanet ab inteſtato ſuccedẽtibus. Si vero ei legatũ, vel mortis cauſa donatũ fuerit, remanet apud grauatũ, ⁊ hec ẽ tertia pena mulieris quoad oẽs. Diceret aliquis:cũ tales mulieres puniantur ppter malos mores, quare, nõ applicat fiſco? Rñ. imperator, ⁊ dicit, ne videamur malos mores punire potiꝰ vt fiſcus locuplet, q̃ pp indecentiã ſiue dedecus malorum morũ, ſeu honeſtatis cultũ. Item patit mulier conuolans ad ſcđas nup.intra tps luctꝰ, quartã penã:qꝛ ſi a primo marito fuit ei aliqd relictum, illud pdit, ⁊ applicat.x.pſonis cõiunctis priori viro ſm ordinẽ graduũ. quatuor enim ſunt de gradu deſcendẽtiũ, filiꝰ filia:nepos neptis. quatuor de gradu aſcẽdentium:pr auus:mater ⁊ auia:⁊ duo de gradu trãſuerſalium.ſ.frater ⁊ ſoror:⁊ hec pena eſt reſpectu vxoris, ⁊ viri. Itẽ punit quinta pena reſpectu ipſiꝰ mulieris, q̃ ab inteſtato nõ ſuccedit cõiunctis pſonis vltra tertium gradũ.h.d. Et ex hoc ptꝫ ꝙ iſta.l. diuidit i qnqꝫ ptes. ſcđa ibi, pterea. tertia ibi oim. q̃rta ibi, his ẽt. qnta ibi, eãdẽ quoqꝫ. ¶ In tex.ibi, ſi qua mulier etiã adulta, nedũ vxor maior.xxv.an. quia hec.l.non diſtinguit ergo

indiſtincte